

Učna tema: SVETOVNA GOSPODARSKA KRIZA

Datum: četrtek, 3. 12. 2020

Cilji :

- Učenec pozna in razume bistvene značilnosti in razsežnosti svetovne gospodarske krize,
- učenec pojasni vzroke, zakaj je prišlo do zloma borze in posledice za ves svet,
- učenec razume in pojasni naslednji pojmi: Zlata dvajseta leta, velika gospodarska kriza, črni petek, New Deal.

Navodila:

1. V SDZ 2. del pregledaš in po potrebi popraviš 1. nalogo na str. 86 in 2. nalogo na str. 87 (glej zapis: *Rešitev nalog*). Ti nalogi sta bili podani pri prešnji uri, v torek 24.11. pri 3. uri.
2. V zvezek napišeš naslov: *Svetovna gospodarska kriza*.
3. Prebereš besedilo v SDZ, 2. del (str. 88 in 89 *Svetovna gospodarska kriza (1929-1933)*).
4. Prepiši učno snov v zvezek (glej zapis *učne snovi*).
5. V SDZ, 2.del poišči in potem v zvezek napiši kar ugotoviš pod vsako črko (a, b, c):
  - a. Značilnosti življenja pred veliko gospodarsko krizo.

---

b. Značilnosti velike gospodarske krize

---

c. Najbolj daljnosežen ukrep Novega Programa (New Deal)

REŠITEV NALOG

Gospodarske spremembe v prvi polovici 20. stoletja

1. naloga, str. 86

Industrijska revolucija označuje razvoj na znanstvenem in tehničnem področju, ki je v Evropi potekal od druge polovice 18. stoletja dalje. V to obdobje spadajo iznajdba telegrafa, šivalnega stroja, telefona, žarnice, gramofona, radia, bencinskega motorja z notranjim izgorevanjem, filmske kamere, avtomobila, motornega letala ...

2. naloga 87

V prvi polovici 20. stoletja so nastale velike razlike med industrijsko razvitim zahodom in preostalim industrijsko nerazvitim svetom. Gospodarstvo na industrijsko razvitim zahodu je temeljilo na zasebni lastnini. Temelj gospodarstva je bil prosti trg. Med industrijsko bolj razvite države so spadale tiste, ki so bile že pred začetkom 20. stoletja bolj razvite (npr. države zahodne Evrope), ter tiste, ki jih prva svetovna vojna ni tako močno prizadela (npr. ZDA). V teh državah je bilo več industrijskih obratov, več ljudi je bilo zaposlenih v industriji, življenjski standard se je izboljševal. Gospodarsko manj razvite države so imele različne gospodarske sisteme. V prvi polovici 20. stoletja so manj razvite države še bolj zaostale v gospodarskem razvoju za bolj razvitimi. Za te države je bila značilna nekonkurenčnost na trgu, manj zaposlenih v industriji in še vedno velik delež kmečkega prebivalstva.

1. Kdo je oblikoval svetovni trg po vojni

Porast proizvodnje v ZDA v dvajsetih letih 20. stoletja:

- strojna, kemična in avtomobilska industrija;

- telefoni, radii, avtomobili in gospodinjski pripomočki dostopni širši množici.

ZLATA DVAJSETA LETA.

Glavni cilj v življenju Američanov je bil:

- imeti hišo, dobro službo in obilo hrane.

Meščanska družba uživa v izobilju, jazz klubih, plesu charleston ...

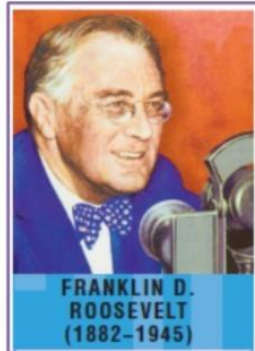
Večina delavcev si ne more kupiti avtomobila in hiše. Zabava se z filmskimi predstavami.

2. Vzroki in posledice svetovne gospodarske krize

3. Kako je svet rešil veliko gospodarsko krizo

ZDA

Leta 1933 je Roosevelt predstavil program reform za rešitev gospodarske krize, **New Deal**:

- obsežna javna dela za brezposelne,
- ugodna posojila za podjetja in kmetovalce,
- socialna pomoč brezposelnim,
- državni nadzor nad borzo, bankami in drugimi finančnimi ustanovami.